

IZHAJA VSAKI DAN.
 tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Poznanične Številke se prodajajo po 3 novč., (6 stotink)
 v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Krškiju, Št. Petru, Žezani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široki 73 mm, visoke
 21, mm); za trgovinske in obrtnike oglase po 20 stotink:
 za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrat 20 K, vsaka na-
 daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelok uprave
 Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
 naročne brez dopolne naročnine, se uprava ne oziroma.
 Naročnina na nedeljsko izdanje „Edinosti“ stane celoletno K 5-20, polletna 2-60
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
 pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 811-652.
 Telefon štev. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Kazenska razprava radi predaje Port-Arturja.

PETROGRAD 15. Mej današnjo razpravo radi predaje Port-Arturja je imel Bjelej, poveljnik skupnega topništva na Kvantungu dolg obtožen govor proti generalu Focku, vsled česar sta se Bjelej in Fock sporekla. Slednji je zahteval pismenih dokazov za obtožbo.

Grška banda napadla kuzovalaške pastirje.

CARIGRAD 15. Osemdeset mož močna grška banda je dne 7. t. m. napadla kuzovalaško pastirske naselbine. Topiani, v solunskem vilaju. Nekoliko pastirjev je bilo ranjenih, čede pa deloma uničene.

+ Kraljica vdova saksonska.

DRAŽDANE 15. Umrla je v minoli noči kraljica vdova.

Umorstvo na Savafou in Garvanou.

CARIGRAD 15. Umorstvo na Saravou in Garvanou je napravilo tukaj velik utis. Sodi se, da je s tem zoper podan dokaz, da vlada mej voditelji ustašnih band nesloga, kar bo le reformini akciji v prilog.

SOFIJA 15. Popoludne se je ob veliki vdeležbi prebivalstva vršil pogreb Garvanova in Saravova.

manifestacija, da pretežna večina slovenskih delavcev soglaša z N. D. O., da se ne da zbegati od raznih sumničenj. Današnji shod naj bo socijalnim demokratom lekcija, da se delavstvo ne da od nje varati, naj zna, da so socialisti doživeli poraz na našo adresu.

Naš protest raj bo enoglasen, potem smo pač dosegli popolen vspeh. Sedaj je tičen čas, mi smo hoteli lojalno nastopiti, a socialisti so nas na razne načine sumnili, danes zaključimo to bitko (viharno pritrjevanje). N. D. O. je pokazala, da je tu (aplavz) in da bo odslej tudi ona hotela imeti odločilno besedo (burno odobravanje). Socijalni demokrati hočejo razgrajati, a mi hočemo delati.

Sedaj je gosp. dr. Mandič izročil predsedstvo podpredsedniku N. D. O. g. Jakliču, sam pa poročal o razvoju gibanja med težaki, ki je dovelo do sedanega štrajka. Sedanje gibanje, tako je pričel dr. Mandič, ima svoj začetek leta 1905. Tega leta so se socijalni demokratje v prvič začeli zanimati za zasebne težake. Že lansko leto se je mislilo na štrajk, toda državnoborske volitve so potisnile vprašanje na stran. Že lani so delodajalci nekaterih strok povisili mezde delavcem, to seveda le provizorično, kajti tedanje mezde ne odgovarjajo današnjim razmeram.

Meseca julija so izvolili socijalni demokratje v to svrhu poseben odbor, ki je sestavil spomenico, v kateri je bilo 19 postulatov ali zahteve, ki se dajo razdeliti v tri vrste: 1. povišanje plače, 2. določitev delavnega časa in 3. določitev socijalno-higienične naravi in slednjič zahtevali so tudi uvedbo takozvanih »teser« ali legitimacijskih listkov. N. D. O. je sklical dva shoda in prišlo se je do sklepa, da so te zahteve socijalne demokracije za sedaj neumesne N. D. O. se bo tudi odločeno borila proti uvedbi teser, kakor namenavajo to socijalni demokratje, kajti v tem vidimo manever socijalnih demokratov proti narodnemu slovenskemu delavstvu. Mi nimamo sicer nič proti uvedbi »teser« a nočemo, da bi iste odgovarjale le eni stranki. N. D. O. se je postavila kakor klin med socijalno demokracijo in delodajalce. Socijalni demokratje so hoteli delo monopolizirati v prilog italijanskim regniki, toda brez nas tega ne bodo storili, delo naj je svobodno. Teh »teser« ne smejo izdajati samo socijalni de-

mokratje, ampak zastopniki vseh delavskih strank, in sicer socijalna demokracija, delodajalci in N. D. O. (aplavz).

Socijalni demokratje so sestavili z ozirom na zasebne delavce spomenico, ne da bi se bilo tudi nas vprašalo in so potem prišli s štrajkom na dan. Mi smo v tem pogledu storili, kar je bilo Vam v korist. Naše delavstvo je bilo proti štrajku in za delo. Štrajk je namreč zadnje sredstvo, s katerim se ima kaj doseči. Delodajalci so izjavili, da ne morejo vsprejeti spomenice socijalnih demokratov, ker je bila tudi teroristično sestavljena. In sedanji trenutek tudi ni ugoden za štrajk, sedaj je svetovna financijska kriza, malo denarja, ki se ga zamore dobiti le za viške obresti, zato je sedaj malo dela, in trgovina gravitira na Reko, Genovo in na Francosko. Delo v Trstu raste le pomalo, ker vlada sama ne stori dovolj za trgovski emporij, sedaj je v Trstu okolo 4000 raznih delavcev brez dela, posebno zidarske stroke, in vrhu tega se vračajo izseljenci iz Amerike, ki utegnejo poplaviti naša tržišča.

G. dr. Mandič je odbijal razne nesramne napade socialistov, ki bi hoteli, da jim mi služimo le v stafažo. Oni so sklenili uničiti N. D. O., da pretili so celo nje voditeljem s smrtno.

Ko so socijalni demokratje vidili, da jim štrajk ne vspe, izrazil je državni poslanec Pagnini željo, naj bi župan Sandrićevi posredoval mej strajkovci in delodajalcem. Obrnili so se do onih, katere so nedavno imenovali svoje izsesalce in sovražnike. Pagnini je rekel strajkovcem, ko je videl, da jim gine pogum, naj vstrajajo, kajti ako bodo tepeni oni, bodo tepeni tudi njih »generali«.

Da, socijalna demokracija je nehalo biti to, kar je bila, izpodkopali smo jej moč, a ona je pomagala N. D. O. do vspeha. N. D. O. hoče živeti tudi preko glave socijalne demokracije. V združenju je moč! — Temu poročilu je sledil viharno aplavz zbranega delavstva.

G. Jaklič je naglašal, da so dali N. D. O., ko se je bila ista ustanovila, le kaka dva meseca življenga, a ista je pokazala, da ima dovolj življenske moči v sebi. Omenil je potem zadnjega gibanja med železničarji južne železnice in takratnega postopanja socijalnih demokratov. Konečno se je zahvalil delavcem za njihovo vedenje v zadnjih dneh.

življenje na morju trudopolno, neredko tudi polno nevarnosti.

Od Barkovelj do Devina pljuska morje ob slovensko pobrežje, zato smemo nazivati Adrijo, kakor sem že omenil, svoje slovensko morje. Vsak narod je ponosen, če sega njegova zemlja do morja, ker ve, da morje veže svet. Samo Slovenec se ne vece ceniti morja in ni ponosen nanj!

Kaj smo storili do sedaj, s čimer bi pokazali, da nam je kaj za svoje morje? Ničesar!

Pred kratkim smo čitali, da je devinska občina, edina slovenska občina ob morju, prodala kos svojega pobrežja tako, da sedaj ne meji več na morje. To je žalostno.

In kako reprezentujemo svoj narod na morju?

Hrvati v Dalmaciji imajo več parobrodnih družb, ali slovenske parobrodne družbe ni v Trstu nobene!

Pogovarjal sem se nekoč v tržaškem »Balkanu« z nekaterimi rojaki o tem predmetu, pa so rekli: »Morje nas ne zanima!«

Zivio ob morju — pa jih ne zanima!

V Barkovljah imajo Nemci svoj veleski klub »Hansa«, Lahi pa svoje velesko društvo tudi v posebnem poslopju.

Večkrat priejajo Lahi in Nemci krasne re-

gate. Na stotine gospode pride gledat te

ježenemu gledalcu, za ribiče same je tolepe in zdrave zabave v brzih čolnih,

G. dr. Rybář, viharno pozdravljen je reagiral na očitanja proti N. D. O. in proti njemu. Rekel je, da je bilo na lepkih in letakih, ki so jih zadnje dni izdali socialisti, tudi njegovo ime, češ, da se je on prodal laškim kapitalistom. Izjavil je, da nima on v sedanjem gibanju ni zasluge ni krivde. Od predzadnjega petka je bil na Dunaju, a ko je prišel potem to soboto domov, je obolel in moral par dni ležati, a štrajk je bil sklenjen že minoli teden. Vkljub temu pa se seveda strinja popolnoma s postopanjem N. D. O.

Socialisti se pač nimajo povoda jeziti, kajti ko so se posvetovali o štrajku, so se moralni vprašati, je li upanje do zmage? bodo-li vsi štrajkali? Ako bi bili pošteni, bi bili moralni vprašati še druge organizacije in tudi N. D. O. Na Nemškem so bolj pametni. Ko nameravajo proglašati štrajk, se zmenijo z vsemi organizacijami, sestavi se skupen takozvan štrajkovski odbor, ki vodi štrajkovsko gibanje.

A našim socijalnim demokratom ne gre za interes delavstva, ampak za politiko. Oni so hoteli sedaj zoper dobiti ugled, ki so ga zadnji čas precej izgubili in zadati udarec N. D. O. Sedaj beračijo oni pri tržaškem županu in pri ministerstvu na Dunaju, a k Vam — delavcem — niso bili prišli. Njim se gre za politiko, hoteli so zmago za svoje »generale«. (Viharno aplavz).

Če niso hoteli poznati Slovencev pred štrajkom, potem se ne smejo čuditi, ako se sedaj slovenski delavci ne brigajo zanje med štrajkom. Potem je govornik omenil »teser«, ki jih nameravajo socialisti uvesti v svoje sebične namene, to je proti našim delavcem, a regnikom v prilog. Tega pa ne dožive, da bi jim mi dali v roko orožje, da nas izpodne iz Trsta. V Trstu smo in ostancemo. (Viharno odobravanje).

G. dr. Gregorin, navdušeno pozdravljen, je rekel, da se je glede štrajka N. D. O. pokorila sklepno svojih delavcev, ki hočejo delati. Danes bodo socialisti na svojem shodu razsajali, in zato smo sklicali shod tudi mi, da reagiramo. Na delu N. D. O. stoejo možje, ki nimajo sicer nikake zveze z delavstvom razen ene — ljubezni do naroda; one zveze, ki druži socialistične voditelje s svojim delavstvom, naši voditelji seveda nimajo: kajti njihova eksistence ni odvisna od delavstva, kar je to pri socijalnih demokratih, katerih voditelji žive od delavcev. (Viharno odobravanje).

Devinu tovarne za eksport sardin, zakaj bi Slovenci sami ne poskusili kaj takega? Ali smo mi samo zato na svetu, da gledamo, kako se med nami bogatijo drugi?

Toda vidim, da sem se oddalil od predmeta, o katerem sem hotel govoriti.

Nisem nameraval razpravljati niti o gospodarskem položaju naših ribičev, niti nisem mislil pisati analize tistega narodnega gradiva, ki sem ga nabral po ribičkih portičih.

Hotel sem povedati par besed samo o tem, kako sem lovil svoje »Jadranske bisere«, to je tisto duševno gradivo, iz katerega so se porodile pod tem zaglavjem zbrane moje nove pesnitve. Svojim čitateljem sem hotel dokazati, da ima to gradivo svoja realna tla, da sem te snovi zajemal iz prvega vira.

V daljno analizo pa se ne spuščam, ker to ne spada v moj resort.

Jaz sem imel veselje le s sintezo.

Ni ga namreč večjega užitka, nego je ta, če ustvariš iz snovi, ki ti je simpatična, nekaj novega, svojega.

Iz snovi, ki sem jih nabral med ribiči, sem ustvaril nekaj svojega.

Zato posvečujem te pesnitve našim skromnim, pa vrlim in simpatičnim jadranskim ribičem ter našim primorskim rojakom sploh.

Konec.

* Jadranki bisere. Balade in romance slovenskih morskih ribičev. Kajigo je dobiti v slovenski knjigarni v Trstu, via Valdriča 40 Op. ur. 1.

Med slovenskimi jadranskimi ribiči

Napisal A. Asker.

Poezija je doma v prirodi. In v prirodi se čutita človek in žival sosedja in brata. Kmet in pastir poznata natanko psiho tistih živali, s katerimi prideta dan v dotiko. Lovec ve za vse skrivnosti svojih gozdnih prebivalcev, štirinožnih in krilatih. Naš morski ribič pa pozná svoje ribi, vsa njih »dobra« in »hudo« svojstva. Često sem slišal med ribiči, kako domača žival jim je n. pr. delfin. Ta zanimivi morski sesalec, ki pa ima podobno prave ribi, je ribičem dober znanec. Trga jim mreže in jim žre iz njih ribi, nagaja jim, kjer jim le more, pa vendar ga ne črtijo. Hudoben ni; človeku ne stori nikoli zla, samo muhast je in poreden, pravijo. Smatrajo ga za zelo inteligentno žival.

»Samo govoriti ne zna!« s temi besedami mi je nekoč markatno označil neki star ribič duševne zmožnosti šegavega, brzo plavajočega delfina ...

V pravljicah naših morskih ribičev se zrcali često tudi življenje in trpljenje ribičev samih. Zanimivo je sicer to življenje — pa le bolj oddaljenemu, ne udeženemu gledalcu, za ribiče same je tolepe in zdrave zabave v brzih čolnih,

harni aplavz). Kar so nam posebno očitali socijalni demokrati, da smo pozvali na pomoč bajonete. Da so pa bili poklicani bajoneti, tega so krivi socialisti. Grozijo vedno s nasilstvom in ubojsvom, je li potem čuda, ako je vlada prisiljena poklicati na pomoč bajonet?

Kaki teroristi da so gg. socialisti demokrati dokazujejo v svobodni luki, kako postopa znani Zollia z našimi delavci, o čemer je poročala tudi »Edinost«. Tako postopanje je najhuji terorizem in absolutizem. A temu terorizmu je treba storiti konec in zasluga bo N. D. O. da zlomi to prepotentnost. Naravnost zoprno je pa sedaj, kako moledujejo socialisti demokratje okoli tržaškega župana; oni ki so vedno ubijali vsako avtoriteto, pozivajo sedaj to avtoritetu na pomoč.

To so storili, ker vidijo, da so »partido zaigrali. A se nekaj drugega je pri tem posredovanju. Župan je nastopil, ko so začeli liberalni italijanski listi hujskati proti Slovencem. Boj bo kmalo končan, a v tem trenotku treba razločevati med socialističnimi »generalimi« in ubogimi zapljenimi delavci. Vse naše simpatije so na strani teh poslednjih. Govornik je končno pozval delavce, naj se po shodu mirno razidejo (Viharno odobravanje).

G. Furian je predlagal, naj se odboru N. D. O. izreče za njegovo delovanje in požrtvovalnost popolno zaupanje. Rekel je, da se je upisalo mnogo novih členov, in da je štrajk N. D. O. le kristol. (Buren aplavz).

Predsednik dr. Mandić je vzel izrečano zaupanje na znanje ter rekel, da bo N. D. O. nadaljevala po potu, po katerim je hodila dosedaj dokler ne zmaga. Končno je pozval zborovalce, naj dvignejo roke, so li za to, da se naprej dela, kar so storili vsi!

Nato je predsednik še pozval delavce, naj se mirno razidejo in ob burnih aplavzih zaključil shod.

Socijalistični shod v gledališču Fenice.

Razkrinkali so se!

Da, razkrinkali so se: to je velik pomem včerajnjega socijalističnega shoda v gledališču Fenice, ki se je vršil radi štrajka težakov. Konec je fikcije tolik razkrikanega internacionalizma, padel je plaš mednarodnosti, vzvišenosti nad vsemi nacionalnimi predstodki in mržnjami tukajšnja socijalno demokratična stranka se je pokazala — morda nehotě — v svoji celi negoti, kakršna je bila pač vedno, a je skrbno prikrivala: prepričljeno z narodno mržnjo do nas Slovencev.

Da, mednarodnost je bila le kinka, pod katero se je skrival laški šovinismus; to smo mi vedno trdili in včerajšnji shod nam je to jasno dokazal.

Padla je kinka in mi si to zapomnimo za večne čase.

Kajti, slovenski delavec, zapamti si dobro: Včeraj se je razčililo tvoje narodnost, tvoja najsvetjejša častva, osmešilo se je celo tvoj materinski jezik na tak način, kakor to nismo še čuli na nikakem iridentovskem shodu.

Strast in mržnja do slovenskega delavstva sta zaspela te apostole miru med narodi, da so neprevidno pozabili na svojo dosedanje diplomacijo in se tako razkrinkali da jih je morda same sedaj strah.....

Predsednik štrajkovskega komiteja Serbo je najprej podal besedilo nekemu direktorju centralne organizacije prometnih delavcev na Dunaju. Dotični gospod — imenom Schwertl — je prinesel pozdrav in izjavo solidaritete svoje organizacije, za katero da stoji internacionalna organizacija vseh prometnih delavcev v Hamburgu. Spravil se je na »kumire« in »slovensko buržoazijo«, dasi je morda še včeraj toliko vedel o Slovencih, kolikor o Samojedcih. Vidi se, da so ga teh par ur kar se nahaja v Trstu, tukajšnji socialistični vodje prav »natančno« instruirali.

Posl. Pagnini je prečital pismo s strani mazzinianske stranke, v katerem ta stranka petošolcev izraža svoje navdušenje za socialistično demokratično vodstvo in obsoja »dozdevno« slovensko delavsko organizacijo, ki da je poplavila Trst z ljubljanskimi delavci!! (V mržnji do nas Slovencev pač vsi navdušeno soglašajo). Pa-

gnini je potem naznal o ponesrečenem posredovanju županovem in ostro napadel delodajalce, ki so izpostavili najvišjega mestnega dostenjanstvenika blamaži nevspeha. Pagnini je povdaril solidariteto vseh težakov(!) in povedal, da vesti o zvezi organizacije težakov s centralno avstrijsko ter z mednarodno organizacijo prometnih delavcev ni bil naznal pred osmimi dnevi, čes da se ni hotel bahati s tem svojim uspehom in sugerirati sodrugom. (Oho! V tem grmu tiči zajec! Pač manever — in articulo mortis!) Delavci da hočejo vstrajati v štrajku makar i šest mesecev.

Pagnini je potem ubral strune zasramovanja in osmešenja slovenske narodnosti in vsi nadaljni govorniki so sledili njegovu intonaciji.

Ne bomo omenili vseh bedarij in neslanosti, ki jih so tam povedali. Pagnini je govoril o slovenski organizaciji — 30 ljudij, ki je naročila krumirje v Ljubljani, in smešil slovenske gorjane. Končnik, slovenski renegat, je govoril o trih slovenskih bučah, o »lingeldonu«, o Slovencih, ki so bili vedno »spioni«, o prednostni N. D. O., ki se upa zahtevati, da se ob sklepanju štrajka vzame tudi njo v ozir, itd. itd.

Najbolj važno pa je, kar je govoril neki socialistični »štavní oficir« in sicer sodrug Stenico. Rekel je mož, in to si mi zapomnimo za večne čase: Trst je italijanski; vkljub temu smo mi dosedaj dovoljeli tujcem, da so nosili zastavo sv. Cirila in Metoda po mestu, od sedaj naprej pa ne bomo več tega dopustili in bomo sami skrbeli za vzdrževanje laškega značaja Trsta.

Bravo, Stenico, po toliki sofisteriji je bila saj to odkrita beseda. Bomo od sedaj naprej vedeli, pri čem da smo!

Neki govornik je grozil z generalnim štrajkom, na kar pa je Pagnini prav ostro pogledal, in prozbujal delavce, naj obračunajo samovoljno s »kumirji«.

Potem je predsednik naznal, da danes ob 6. uri zjutraj bodo patrulje strajkovcev pred »Narodnim domom«, ki bodo skušali ujeti slovenske delavce; ob 8. zjutraj sprevod po mestu.

Dnevne vesti.

Kje so pa Pittoni in Oliva? Na enem socijalističnih shodov prošlih dni je »onorevole« Pagnini prečital pismo »onorevole« Scabarja s samega Dunaja, v katerem je ta poslanec izrazil svoje soglašanje na štrajku, kar je shod z navdušenjem vzel na znanje. O navdušenju, ki ga je izvralo to pismo, so pa zborovalci kar pozabili, da imajo na Dunaju še dva poslanca ki slišita na imeni Pittoni in Oliva in ki nista smatrala potrebnim, da pozdravita štrajkujoče sodruge. Ker so sodrugi na to pozabili, jih spominjammo mi na to ter jim povemo na uho svoje ponižno mnenje, ki se glasi, da si dovoljujeta sodruga Pittoni in Oliva biti družega in menda pametnejšega mnenja, nego sodrug Pagnini, ki je, kakor se vidi, štrajk insceniral na svojo roko. Pametnejša sodruga Pittoni in Oliva si mislita: »Co jste si tam nadrobili, to si sniste sami«, kakor so svoječasno sporočili politično zreleži Čehi poslancu Šuselki, ki je vabil Čeha v nemški državni zbor. In pri tem si Pittoni in Oliva menda maneta roke, hvaleča Boga, da nista utaknila svojih prstov v to sršenovo gnezdo.

Socijalistična provokacija. Sinoč se je dogodil v gostilni »Rojanskega konsumnega društva« nečuven škandal. Pri neki mizi je sedel premiček južne železnice, ki je imel pred sabo v solniku papirnato slovensko zastavico. V gostilni je bil tudi azistent južne železnice Černigov, poznani socialist, ki je zazrši slovensko zastavico, zahteval, da se ista odstrani ter se zadrl proti premičku z besedami: »Kaj imate ta d... na mizi!« Le slučaju, da so bili skoraj vsi gostje uslužbenici južne železnice, se ima sodrug Černigov zahvaliti, da ga ni doletela zaslужena kazen za njegov provokatoričen nastop, a za drugikrat bi mu ne jamčili, da odnese zdrave kosti. Kakor se vidi so besede sodruga Pagnini-ja na včerajšnjem shodu pale na rodovitna tla. Sadovi se že kažejo, ali znala bi tudi padati — toča!

Lagati pa znajo, da se kar kadi. Včerajšnji »Lavoratore« pripoveduje neko grozno »štorijo«, ki se je pripetila v go-

Trgovina s pohištvo Peter Jeraj Trgovina s pohištvo
ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfinje vrste
in po nizkih cenah.

Neštevilo spričeval dokazuje izbornost in vspeh.

Ako hočete, da Vam lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete odpraviti z glave luskine, rabite edino le znamenito

CHININA :: SALUS

Na prodaj v parfimerijah, mirodilnicah in brivnieah v buteljkah po

K 1.20 in K 1.80.

Paziti je na ponarejanja.

Poskusite

izvrstno novo olje

katerega dobite v zalogi olja, jesiha in mila

v Trstu, ulica Giulia štev. 14.

Z istim prihranite mnogo, vsled njegove izvrstne kakovosti. — Skladische mila navadnega in finega, apnene in kristalinnne sode pepelika in solika (klorja)

Cene zmerne.

Cesare Levi urar in zlatar

TRST — KORZO št. 41
naznanja vsem svojim cjenjenim klijentom, da je odprl novo prodajalnico (blizu stare) Danes ima v zalogi veliko izbera novih zlatih, srebrnih, nikelastih, jeklenih ur itd. za moške in ženske. Tudi ima veliko izbera zlatanine, kakor n. pr. dolge zlate veržice, prstane z diamanti ali brez istih. Specjaliteta prstani iz novega zlata, moderno izdelani in po zmernih cenah

„ATLAS“

Delniška družba za zavarovanje na življenje, rento in vojaško službo na Dunaju.

Castimo se naznani, da je prezel ravnateljstvo našega glavnega zastopništva za Trst, Primorsko in Istro

gosp. Klemente Mosche, odvetnik v Trstu
ulica S. Sebastiano 2, I. nadst.

DUNAJ, meseca decembra 1907.

Ravnateljstvo.

Parobrodna družba

Severno-nemški Lloyd - Bremen

(NORDDEUTSCHER LLOYD -- BREMEN)

Redno parobrodna črte Iz Bremena v Nov York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires, kakor tudi po pristaniščih južne Azije, Avstralije itd. itd.

Parobrodni nemškega severnega Lloyda: 178 velikanskih bržih parnikov, z dvema vijakoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15.000 ton.; 11 velikih parobrood za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vežbanje; 37 velikih parnikov za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejših parnikov v delu; 201 manjših parobrood. Vsega skupaj 440 parnikov, od katerih 172 bržih, opremljeni z modernim komforom, ki preplavejo ocean v 5-6 dneh.

470 agencij v prvih svetovnih pristaniščih. Cene nizke, hrana dobra.

Za informacije in pojasnila obrnite se na

F. STUMPE

TELEFON štev. 20-68.

Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina I.

Pohištvo in tapetarije

(naslednik G. Dalla Torre) **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquedotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1.

Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

Pekarna in sladčičarna

VINKO SKERK, Trst ulica Acquedotto 15

Ima 3-krat na dan srež kruh. Veliko izberi biskotov in bombonov za čaj. — Moko iz najboljih milinov. Bombone iz čokolade in napoljeni z najfinješnimi likeri. Sprejema naročila za vsakovrstne torte in kroksante, ter dovaja vse na dom in francos. Desertri vina v butilkah in raznovrstne likere. Veliko izberi predmetov za holično drevo po nizki cenah.

Podružnična ulica Miramar št. 9

Svoji k svojim!

stilni (ex Grotta) v ulici Tivarnella. Vsa štorija je zlagana od konca do kraja, kakor to že znajo ti gospodje — pardoni sodrugi — socialisti. Vršil se je namreč tam shodi jugoslovanske socialne demokracije pod vodstvom sodruga Kopača in azistent sodruga Regenta proti podraženju živil, ali prav za prav pod to firmo proti N. D. O., kakor se v teh vojskinih časih samo po sebi razume.

Najdebelejša laž »Lavorator«, ki opisuje ta shodič je ta, da se je udeležilo shoda 300 slovenskih kompanij, kajti na shodu je bilo k večemu 70 zborovalcev, od katerih polovica naših. Okolo 10½ ure je prišlo na shod nadaljnih približno 40 naših delavcev, ki so bili sprejeti s šivoklje od strani naših, a s »krumirji« od strani sodrugov, ki so bili v manjšini. Azistent Regent se je kar na enkrat zgubil a sodrug Kopač je šel takoj po pomoč — bajonetov, katere sodrugi le tedaj sovražijo, kadar so proti njim obrnjene. To paniko je porabil eden naših (»Lavoratore« ga nazivlje »scapo-crumiros«) ter stopivši na mizo improviziral »govoranco« ob odobravaju večine in ob strahu sodrugov. Kar na enkrat so prišli poklicani stražarji. — Ker našim ni bilo do nepotrebnih spopadov, so se mirno oddaljili pevajoč narodne pesmi, a sodrugi so še le potem eden po enem previdno oziraje se na desno in levo, zapustili torišče njih slavnega shoda brez vodje Kopača, ki je pač poslal v dvorano straže, a sam smatral za koristno, da presti sodrogom naj se rešijo, kakor znajo in morejo. Razkropljeni sodrugi so se zopet našli — saj vsa pota vodijo v Rim — po ovinkih v kavarni Union, kjer so prisediši do sape, držali vojno »posvetovanje« kako bi se moglo brez vsake nevarnosti naskočiti. Narodni dom ter spraviti pod svojo oblast tamošnjo vojno blagajno, ki bi jo kravno rabili za pokritje troškov zavoženega štrajka. Ali upadel jim je pogum, ker se je nedko oglašil rekši, da je vendar mogoče, da bi jo skupili. In tako so sklenili, da je boljše da grejo — spat. In to so tudi storili. Vse drugo, kar pise »Lavoratore« je navadna »farbarija«.

Sicer pa smo hvaležni »Lavoratoru«, ki trdi, da je 40 parov kranjskih pesti bilo v stanu razpoliti shod celih 300 čvrsto organiziranih sodrugov, na priznanju našim možakom.

Zrejti izvošček vmorjen!

Groza bega zopet izvoščke.

Se sta nam preživo v spominu grozna zločina, ki ju je dosedaj — žal — še neznana, tajna roka grozovitega zločinca, grozovite pošasti v človeški obliku, izvršila meseca julija nad dvema nesrečnima kočijažema. Zločinec je bil nesrečna kočijaža naj za vožnjo. Toliko prvi — Praznik — kakor drugi — Mohorovič — sta rada, da, celo z veseljem vsprejela zločinca v svojo kočijo, nadejajoča se zasluga od onega, ki ju je bil obsodil v smrt. Prišel jima je bil ponujat kruha, a dal jima je smrt.

Ne strah, ampak groza je bila zavladala meji občinstvom vseh slojev v oni dobi, ko sta bila izvršena ta dva zločina. Meji izvošček je pa vladala več časa splošna panika. In še dandanes obide človeka groza, ko pade slučajno pogovor na ta umora. A ta groza je danes neizmerno veča: Jutri bo 5 mesecev, odkar je bil na cesti pod Kontoveljem vmorjen kočijaž Mohorovič, o sinovi — oziroma včeraj popoludne, ker je bilo se pri belem dnevu — je bil

vmorjen tretji kočijaž!

Ta grozni vmor je bil izvršen na cesti meji Opčinami in Sežano, in sicer kake 4 km onkraj Opčin, to je meji Sežano in Feretičem. Včeraj popoludne je bil prišel neznan človek na dom k izvoščku Lovrencu Vidav po domače »kovač«, na Op-

činah, ter mu velel zapreči, da bi ga peljal v Sežano. Lovrenc Vidav — 45-leten oženjen mož in oče petih otrok — je seveda rad napregel, v nadi, da bo kaj zasušil za svojo družino. Ko je on govoril z onim človekom, sta stali poleg njega njegova žena in g.a Brigit Dinkels, žena sprevodnika openskega električnega tramwaja, ki stanuje v isti hiši. Bila je 4. ura in pol, ko je Lovrenc pognal konja in oddržal izpred svoje hiše s svojim kolesom, v katerem je sedel neznanec. Revezni vedel, da gre v smrt, ni vedel, da zapušča svoje otročice za vedno.

Okoli 5. ure in četrtn, ali morda kako minuto več, je pa neki Openec, tudi on imenovan Vidav, idoč po cesti iz Sežane na Opčine, slišal dva strela, a malo za tem je videl nekega človeka, ki je tekel proti Orleku. Obenem je pa slišal držanje kočije, ki se je pa hkrat z ropotom vstavila. Prišedši bliže, je Vidav videl, da se je bila kočja prevrnila. Kočijaž — Lovrenc Vidav — je pa ležal krvav na tleh poleg kočije.

V tem je bilo prišlo še par oseb k zvrjeni kočiji, in ko so videli, da je kočijaž krvav, so mu hoteli pomagati, a bil je že mrtev. Ležal je z obrazom v prahu. Oni Vidav, ki je bil prvi na licu mesta, je šel takoj v Sežano in tam obvestil orožnike, ki so takoj prišli na lice mesta. Konstatovali so, da ima pokojni Vidav dve rani na glavi, in sicer eno na desnem sencu, a drugo v tilniku. V tem je prišel g. Radič — gostilničar v Trstu — z avtomobilom tam mimo, in ta je potem prinesel vest o tem groznom zločinu tukajžnji policiji.

Nesrečna vdova pokojnega Lovrenca Vidav, in pa gori imenovana Brigit Dinkels, ki sta videli zločinca, opisujeti istega skoraj popolnoma ravno tako, kakor so opisovale morilca pok. Mohorovič one osebe, ki so ga videle v Mohorovičevi kočiji na cesti proti Kontovelju.

Danes pošljemo svojega poročevalca na Opčine in jutri podamo svojim čitateljem kaj več podatkov o tem zopetnem nezaslišano groznom zločinu.

Naše gledališče.

Z včerajšnjim, »Cvrčkom« je nudilo dramatično društvo zelo lep večer. Začudili smo se sicer, da je posetilo predstavo manj ljudij nego navadno ob novitetah, no nedostim je zares lahko žal, da niso bili prisotni. Zato pa smo prepričani, da pridejo še bolj mnogočtevilno ti in drugi prihodnjič, kajti glas gre po deželi najboljše sorte o »Cvrčku«, o igri in o protagonistki — Cvrčku gospici Janovi, kateri čestitamo na včerajšnjem posrečenem nastopu.

Na sploh je bila predstava tako sveža in ubrano gladka. Na občinstvo je igra napravila zelo povoljen vtis in zato ni isto štedilo s ploskanjem, ki ga je zasušilo igralstvo, v prvi vrsti gospica Jan-Cvrček.

Pedrobroj jutri; za sedaj tolmačimo le željo občinstva na kompetentni naslov, naj bi se vršila repriza »Cvrčka« še gorka, kmalu o prvi priliki.

Razne vesti.

Kako draga je megla v Londonu. Umetno je, da so se londonski mestni očetje razveselili iznajdbe ki jim jo je nedavno predložil Maggiora, naj bi se namreč začelo streljati proti megli s posebnimi topovi. Londonu provzroča megla ogromno škode. V poznih jesenskih in zimskih dneh je nekatere dni megla tako gosta, da se vidi komaj tri metre pred seboj pri belem dnevu. V takih dneh je oviran ves promet in trgovina, kar pomenja za prebivalstvo do tri milijone izgube na dan. Samo umetna ulična razsvetljiva stane 140.000 K, polične železnice pa izdajo za razsvetilne signale 120.000 K.

SLOVENCI NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::
Trst ul. S. Šantonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste

Vsled propada tvrdke L. CORSI

(prodajalnica oblek)

Trst, ulica Giosuè Carducci II (prej ul. Torrente)

časti se podpisani naznani P. T. občinstvu, da se bo vse blago te prodajalnice prodalo z velikimi popustki od 30%, 40% in 50% pod prešnjo ceno, in sicer, ker se mora prodajalnica v najkrajšem času izpraznit.

Na prodaj so

Volnene obleke za moške od gld. 6 — napraj

dečke 4 — "

Volneni jopiči s podvlako 3 — "

Volnene hlače 2 — "

Hlače iz bombaževine za del. 1 — "

— Jope, Paletots, Ulster, Površniki —

Fuštanjaste srajce za moške po kraju. 80

Klobuki za moške pristni (Monza) 95

130

Čevlji in postoli (kožni) za moške in ženske

po gld. 2 — par

Volnene jope za gospe po gld. 3 — , Volnene bluze za gospe kr. 60.

Volneno blago — dvojna širokost — za gospe po 23 krajcarjev meter

— Volneno in bombaževno blago za moške.

Pletenine, spodnje hlače, ovratniki, zapestniki
ovratnice, dežniki, kape, robe itd. itd.

Modre, tkakene jope za kovače in mehanike gold. 2 —
Ravnoiste, pristne angleške gold. 2·50.

NB. Prodaja je začela včeraj (v soboto) dne 14. decembra in sicer je prodajalna odprta od 8. ure pred poludne do 1. ure pop. in od 3. do 7. in pol ure zvečer.

Udani

V. DOBAUSCHEK

Trst, ul. Giosuè Carducci II.

Agencija za najeme :::
:: kupovanje in prodajo

ANTON SKERL

mechanik, zaposleni zvezdene.

Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst

Zastopnik tovarne koles in metokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvezdakov, ljajev in prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popravljanje šivalnih strojev, koles in metokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tevornih cenah.

TELEFON štev. 1734.

CREMA MOSCATO

Specijaliteta tvrdke di LIBERTI & TRUSIANI

Liker-vino, ki je vsled svojega izvrstnega okusa priljubljeno tokiko otrokom, kolikor odraslim, je radi sestave iz samih higieničnih in krepilnih snovi

neprekosljivo

Na prodaj povsodi! Zahtevajte v vseh kavarnah!

Glavna zaloga ulica Galatti št. 6.

Druge priporočljive specijalite goriimenovane tvrdke:

Cordial „Carducci“ — Cordial „Bellini“ — Cordial „Cavallotti“ - Amaro „Nazionale“ - Amaro „Siciliano“

Figli di Haggi Giorgio Aidinyai
TRST, ul. Cassa di Risparmio št. 6.
TELEFON št. 1587.

Veliko skladisče turških
in perzijskih preprog

**Odhajanje in prihajanje vlakov
Državna železnica.**

Veljaven od 1. oktobra 1907 naprej

Odhod iz Trsta (Campo Marzo)

Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)

- 5.35 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
- 7.20 0 Herpelje—Divača—Dunaj.
- 8.50 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
- 4.15 0 Herpelje—Rovinj—Pula (Divača—Dunaj).
- 7.40 0 Herpelje—Divača—Dunaj—Pula.
(Kamfanar—Rovinj: 6.50 9.20 4. 8.15)

Ob nedeljah in praznikih: 2.15 Boršt—Draga—Herpelje—Divača.

Trst—Buje—Poreč.

- 6.10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
- 3.10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
- 7.10 0 Koper in medpostaje (le do Buja).

Trst—Gorica—Jesenice—Celovec—Beljak—Monakovo

- 5.45 0 do Gorice in medpostaje (Prvačina—Ajdovščina: 8.47).

- 7.25 0 Gorica (Prvačina—Ajdovščina 8.47) Jesenice—Beljak—Celovec—Dunaj Westbhf.—Dunaj j. ž.—Praga—Berlin—Draždane.

- 8.45 0 Općine—Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Monakovo—Dunaj Westbhf.—Dunaj j. ž.

- 12.50 0 Općine—Gorica (in medpostaje) (Prvačina—Ajdovščina: 2.47) Jesenice—Celovec.

- 4.25 0 Općine (vlak se vstavi samo za vstop) Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.

- 5.05 0 Općine—Gorica—Jesenice—Beljak—Monakovo—Dunaj j. ž. Dunaj—Westbhf.—Praga.

- 7.30 0 Općine—Gorica (Prvačina—Ajdovščina 9.21).

- 10.30 0 Općine—Gorica—Jesenice—Beljak.

Ob nedeljah in praznikih: 2.25 0 do Gorice.

ODHOD iz Gorice v Ajdovščino: 8.00, 2.05, 8.35

Prihod v Trst.

Pula—Rovinj—(Dunaj).

- 7.45 0 z Dunaja—Divača—Herpelj in medpostaj.

- 9.45 0 iz Pule—Rovinj—Herpelj in medpostaj.

- 3.40 0 iz Pule—Rovinj (Divača—Dunaj) Herpelj in medpostaj.

- 7.25 0 iz Pule—Rovinj (Divača).

- 10.25 0 iz Pule, Rovinj (Divača—Dunaj) Herpelj.

Ob nedeljah in praznikih: 9.28 iz Herpelj in iz Divače.

Poreč—Buje—Trst.

Pula—Rovinj—(Dunaj).

- 8.30 0 iz Buja, Kopra in medpostaj.

- 12.30 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

- 9.45 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

Monakovo—Praga—Celovec—Jesenice—Gorica—Trst.

- 5.30 0 iz Monakova, Dunaja j. ž., Dunaja Westbhf.—Celovec, Jesenice, Gorice, Općin itd.

- 7.55 0 iz Gorice in medpostaj Ajdovščine.

- 10.00 0 iz Celovca, Jesenice, Gorice, Općin.

- 11.55 0 iz Prage, Dunaja, Celovca, Gorice, Berolina, Draždani.

- 2.45 0 iz Celovca, Trbiža (Ajdovšč.) Gorice, Općin.

- 6.50 0 iz Monakova, Beljaka, Jesenice, Gorice, Općin.

- 8.10 0 iz Prage, Celovca, Beljaka, (Ajdovšč.) Gorice, Općin.

- 10.10 0 iz Prage, Berolina, Draždani, Celovca, Trbiža Gorice, Općin.

Ob nedeljah in praznikih: 9.24 0 iz Gorice (zveza z Ajdovščino in meipostajami).

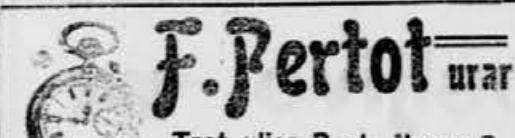
A. SEMULIĆ

Bogata izbera pohištva

Trst, trg Belvedere štv. 3

Lastna delavnica, ul. Ruggero Manna

V zalogi ima vsakovrstnega pohištva. Cene zmerne in postrežba poštena in natančna.

Trst, ulica Poste Nuove 9

Zepne ure najboljših tovarn

Najnovejše stenske ure. Izber ur za birmo dario. Popravlja po zelo nizkih cenah,

BARVARNICA pralnica in čistilnica oblik na suho CENE ZMERNE. Ulica Farneto 11. A. Boegan

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Cesia št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

SLIKAR - DEKORATER

Giuseppe de Franceschi

Trst, ul. Ugo Foscolo štv. 9
izvršuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu
Tapeciranje s papirjem.

DELO DOVRŠENO. GENE ZMERNE

BRUNO BILIĆ

Komisjski urad

TRST

ul. Chiozza 4, I.

Častim se naznani, da sem odpriskladišče izključno dalmatinskih izdelkov, i. s. Vlahov, Gorupi Krka, Vino, žganje, Maraskin, Oje, Sardine itd.

Sprejemam vsako naročilo za dovoz in odvoz gorimenovanih izdelkov, pod najugodnejšimi pogoji.

V nadi, da me sl. občinstvo počasti zahvaljujem se v naprej ter bilježim

Udani **BRUNO BILIĆ**.

Dunajska česalka -

A. Bergant

Trst, ulica S. Lazzaro 13, IV. II.

Česalka za valovite lasi. Negovalka za roke

Se priporoča cenjenim gosprom.

Električne vpeljave

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione štv. 6.

PRODAJA NA DROBNO

Pristno helo brisko vino

lastnega pridelka po

88 stotink liter - - -

V večji meri po 80 st. lit.

TRST, ul. Barriera vecchia 12, dvorišče

od 9. do 12. in od 3. do 7.

„Alla Città di Trieste“

TRST, ulica Giosuè Carducci štv. 40

(ex ulica Torrente)

Nov dohod za zimo.

Paletots od gl. 8 do 26

Jope s kožuhartim ovratnikom od 6 gl. do 12

Lanene obleke " 7 " 25

Lanene hlače " 2 " , 10

Obleke za dečke " 5 " 12

Skladišče blaga za obleke in lastne krojačnice. Izvršuje se naročila po meri. Bogata izbera hlač, srajce za delo samo v prodajalnici

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Ulica Giosuè Carducci št. 40 (ex ulica Torrente)

12 finih porcelanastih krožnikov, 12 malih kristalnih krožnikov za compôte, 12 kozarcev 6 japonskih podkozarev, 6 nožev z belo kovino, 6 vilic z belo kovino, 6 žlic z bele kovine, 6 žličic z bele kovine, 1 posodico za milo, 1 držaj za zigice, 1 svečnik, 1 posodo za kavo, 1 posodo za čaj in 1 pepelnik, 72 komadov tedaj pošilja proti predplačilu K 10 (potom poštne nakaznice)

Bazar 33 in 49, Trst, ul. S. Nicolò 29

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefon št. 847. - Via della Stazione štv. 17. - Telefon št. 847.

Filialke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Prevoz predmetov, ki se jemlja na potovanje in prevažuje blago na vse druge.)

Sprejemata tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladischa.

Edini tržaški zavod za

ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROG

"VACUM-CLEANER".

Točna postrežba in nizke cene.

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši material za pokritje hišnih streh, dvorevov in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravni material za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portland cementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057

Ivana Doreghini

TRST -- ulica Madonnina štv. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manifaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izber.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

GUERINO MARCON

:: ulica Čivarnella štv. 3. ::

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kran